

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

'Από τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου
'Ἐσωτερικοῦ δρ. 6. — 'Ἐξωτερικοῦ φρ. γρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

MIX. I. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

α' Αναπλάσεως καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
Ἰδρυθ. Φλίσσα, 5, παρὰ τὴν 'Ιερὰν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Υπὲρ τοῦ ἔργου τῶν ἱερέων. — Αἱ 'Αρχαί, ἦτοι αἱ κύριαι διδασκαλίαι, ἐφ' ὧν τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς 'Ορθοδόξου 'Ανατολικῆς 'Εκκλησίας στηρίζεται, ὑπὸ Δημ. Ζωμπολλέου. — 'Η πρὸς ἐλλήλους ἀγάπη, ὑπὸ 'Αθανασίου Δ. Πάλλη. — Καθήκοντα δικαιοσύνης ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Σεβ. 'Επισκόπου Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνοῦ Πολυδώρου. — Τὸ διήγημα τῆς 'Αναπλάσεως' ἢ Πραγματικῆς Ζωῆς, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, ὑπὸ Κρυστάλλιας Δασκαλοπούλου. — Ποικίλα.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΡΤΟΥ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

'Υπάρχει τάξις ἀνθρώπων ἐν 'Ελλάδι περισσότερο οἰκτρὰ καὶ ἀξιοθρήνητος παρὰ οἱ τυφλοὶ, οἱ χωλοὶ, οἱ λεπροὶ, τὰ πτωχὰ ὄρφανὰ, αἱ ἄποροι χῆραι, οἱ ἠκρωτηριασμένοι, οἱ παραλυτικοί. Ἐνεὶ δὲ κατώτερος ἡμῶν κλήρος. Αἱ ἄλλαι τῶν δυστυχῶν τάξεις ἐπισύρουνσι τοὺς ἀγαστον τὴν προσοχὴν μας, κινεῖσι τὸ ἔλεός μας, προκαλοῦσι τὸν οἰκτον καὶ τὴν ἐσπλαγγίαν μας, καὶ ἀξιοῦνται συστηματικῶς ἢ περιοδικῶς τῆς προστασίας καὶ βοήθειας τῶν ἀτόμων, τῶν φιλανθρωπικῶν σωματείων, τῶν Δήμων. 'Αλλ' ἢ τῶν ἱερέων; "Οἱ τοὺς ἡξυρόμεν, ὅτι, ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, εἶνε πτωχοί, ἄποροι, βιοπαλαισταί, μετὰ πολλῆς δυσκολίας καὶ ἀγωνίας καὶ μυρίων ἐξευτελισμῶν ἐξευρισκόντες τὰ μέσα ἀνεπαρκοῦς τροφῆς, πενιχροτάτης ἐνδυμασίας, ἐλεεινῆς κατοικίας. "Οἱ τοὺς ἡξυρόμεν, ὅτι, πνευματικῶς εἶνε συνήθως ἀπαιδευτοὶ καὶ ἀκατάρτιστοι, ἀνίκανοι νὰ παράσχουσιν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς τῶν ἔτι καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα τῆς χριστιανικῆς γνώσεως, ἀνεὶ τῶν ὁποίων φθίνει καὶ νεκροῦται ἡ ψυχὴ. "Οἱ μας ἡξυρόμεν τὴν μεγάλην, τὴν ἀνυπολόγητον, τὴν θλιβερωτάτην καὶ φοικιλοδεστάτην ἀντιθεσιν, ἣτις ὑπάρχει μετὰ τοῦ ὄψους, τῆς ἱερότητος καὶ τῆς χρησιμότητος ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τῶν ἱερέων ἡμῶν ἀφ' ἑτέρου, καταστάσεως οἰκτρὰς δι' αὐτοὺς καὶ λυπηρὰς, ἐγ-

κληματικῆς, ἀσυχρᾶς, ἐπονειδίστου δι' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, καὶ ὁμῶς ἢ διαγωγή μας κατατῆ ἀλλόκοτος, ἀνεξήγητος, διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν ἀγαπητὸς. 'Η κατάστασις δηλαδὴ τῶν ἱερέων μᾶς ἀπαρέσκει, καὶ καταθλίβει πολλοὺς ἐξ ἡμῶν, καὶ μᾶς λυπεῖ βαθέως, καὶ μᾶς στενοχωρεῖ ἐπωδύνως, ἀλλὰ πέραν τούτου οὐδὲν μᾶς ἐμπνέει.

Τὰ ἐλησμένησα, καὶ ζητῶ συγγνώμην, διότι παρ' ἄλλων νὰ ἀδικῶ τὸ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς 'Εκκλησίας ἐνδιαφέρον μας. Πλειστοὶ ἐξ ἡμῶν, σχεδὸν ὅλοι μας, δυσφοροῦντες διὰ τὴν κατάστασιν τῶν ἱερέων, προβαίνομεν καὶ εἰς ἐκδηλώσεις διεγερομένης ὑπ' αὐτῆς. 'Αλλ' ὁποῖας; Οἱ μὲν ταλανίζομεν καὶ ἐλεεινολογοῦμεν τὸν κατώτερον ἡμῶν κλήρον, καὶ τὸν καταγγέλλομεν συνομιλοῦντες ἢ γράφοντες, ὅχι ἀπλῶς ὡς ἀξιολύπητον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐνοχον ἐπὶ τῷ ὄντι, ἀνίκανος νὰ φωτίσῃ, νὰ διδάξῃ, νὰ ποδηγηθῆσῃ, νὰ παρηγορήσῃ, νὰ στηρίξῃ τὰς ψυχὰς καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν θεοσάμνον πρὸς τὸ σχῆμά του, κατέρριψεν ἑαυτὸν ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει καὶ ἐξητύλισε τὸ ἀξίωμα του καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐρήμωσιν τῶν ναῶν καὶ τὴν κατὰπτωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθημάτος παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ. οὕτω δὲ κρινόντες, νομίζομεν ὅτι ἐκπληροῦμεν ἅπαν τὸ ἡμέτερον καθῆκον· οἱ δὲ καταγγέλλοντες τὴν ἀθλιότητα τῆς καταστάσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου, διατραγωδοῦντες τὴν πενίαν του, οἰκτεῖροντες τὴν ἀμάθειάν του, καὶ ἀνομολογοῦντες τὴν ἐπιείγουσαν ἀνάγκην τῆς βελτιώσεώς του, ἐκδηλοῦμεν ἐν τούτοις λίαν παραδόξως τὸ ἐνδιαφέρον μας. Οὐδὲν δηλαδὴ παραλείπομεν, ὅπως ἐπιτείνωμεν τὴν πενίαν τοῦ κατωτέρου κλήρου, ὅπως τὸν προικίσωμεν διὰ πλείονος ζήφου, ὅπως τῷ καταστήσωμεν δυσκολωτέραν τὴν βιοπάλην, ὅπως τὸν ὀθήσωμεν εἰς περισσοτέραν ἀταξίαν, ὅπως τὸν ἰσχυροτέρωμεν παντὸς κύρους καὶ τῷ διανοιζόμεν βαθυτέρον τὸν βορβορώδη λάκκον τοῦ ἐξευτελισμοῦ του.

Τί ἀπαιτεῖται πρὸς διόρθωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ κατωτέρου ἡμῶν κλήρου; Πρωτίστως εἰς νόμος· νόμος διὰ ποινῶν κεκρωμένων, ἐλαττώων καὶ εὐρύων τὰς ἐνορίας, περιορίζων τὰς χειροτονίας ἐρεξῆς εἰς μόνους τοὺς

φέροντας προσόντα παιδείσεως θεολογικής και ικανότητας διδακτικής συνηρμοσμένης μετὰ βίου σεμνοῦ, και φέρων βελτιωμένην εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἱερέων μέχρι σημείου εὐλόγου, ἱκανοῦ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐξ ἱερατικοῦ ταμείου μισθοδοσίαν των ἢ τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνοριτῶν ἀνετον συντήρησίν των. Τί δὲ ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ γείνη ὁ νόμος οὗτος; Ὀλίγη καλὴ θέλησις, εὐσέβειά τις, αἰκτός τις, εὐπλαγχνία τις, σταγειώδης τις πρόνοια και μέριμνα ἔχι μόνον διὰ τοὺς ταλαιπώρους ἱερεῖς, τοὺς πτωχοὺς, τοὺς βαλενδύτους, τοὺς ἀμαθεῖς, τοὺς στεναζόντας ὑπὸ τὸ ἀφόρητον ἄγχος τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀλλὰ και διὰ τὰς οἰκογενεῖας ἡμῶν, αἵτινες, ἐν τῇ ἀμαθείᾳ τῶν ἱερέων, ἀποξενούνται τῆς ἐπισχύσεως και τῆς παρηγορίας τῆς ἐκ τῆς πίστεως, και διὰ τὴν κοινωνίαν ἡμῶν και τὸ Κράτος, τὰ ὅποια, ἀνευ ἄξιων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν χαλάρωσιν και τὴν ἐκλυσιν τῶν θρησκευτικῶν δεσμῶν, χάνουσι τὴν δύναμιν τῆς συνεκτικτικότητος, και διὰ τῆς ἀδικίας, τῆς ἀνομίας, τοῦ ἀκράτου ἐγωισμοῦ, και τοῦ ἀγαλιώτου ἀνταγωνισμοῦ, βαδίζουσι πρὸς τὸ χάος και καλπάζουσι πρὸς τὸν ὄλεθρον. Καὶ ἐν τοῖτοις ὁ νόμος δὲν γίνεται. Τὸν ἔχουσιν οἱ Ῥώσοι, οἱ Ῥουμῶνοι, οἱ Σέρβοι, και τὸ μικρὸν Μαυροβούνιον τὸν ἀπέκτισε, και οἱ Βούλγαροι ἐφρόντισαν νὰ ἐπισχύσωσι διὰ τοιοῦτου νόμου τὴν Ἐκκλησίαν των, τὸ ἔθνος των, τὴν ἡγεμονίαν των· και ἡμεῖς, προγενέστεροι, ὡς Κράτος, πάντων τούτων, ἀκόμη δὲν ἠκολουθήσαμεν εἰς τὸ παράδειγμά των, ἀλλ', ἀφήνοντες εἰς τὰ εὐρωπεῖοντα χρονοδοῦλα τα πρὸς κατωτέρου κλήρου νομοσχέδια, προβαίνουμεν εἰς Διατάγματα προάγοντα ἀξιοθρηνητικῶς τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ και χαλκούντα ἰσχυρότερα τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαθείας και τῆς πενίας του!

Ἡ τακτικὴ αὕτη δὲν εἶνε ἀπλῶς ἐπιτολαια· εἶνε ἐγκληματικὴ, σκληρὰ, ἀπάνθρωπος, ἀγρία, ὑπερβάλλουσα πᾶσαν ἀσέβειαν, ὑπερακοντίζουσα πᾶν αἰσχος, ἀναξία πάσης συγγνώμης και πάσης ἀνοχῆς, ἔχι διὰ πολὺ διάστημα χρόνου, ἀλλὰ και διὰ μίαν μόνον στιγμὴν. Ἀφ' ὅτου ὄλα τὰ ἄλλα ἰδανικά και καθήκοντα και συμφέροντα, και δὲν ἐξετάζω τὰς ἐνόχους ὑπηρεσίας, τὰς ὅποιας πρὸς τὰς οἰκογενεῖας ἡμῶν, τὴν κοινωνίαν, τὸ ἔθνος, τὸ Κράτος, τὴν ἠθικὴν και πνευματικὴν ἡμῶν ζωὴν, δόναται νὰ προσφέρῃ κλήρος συγκροτούμενος ἄξιως τῆς ἀποστολῆς του. Ἀλλ' οὗτοι τοῦλάχιστον οἱ ἱερεῖς, ὡς άτομα, ὡς σάρκες ἔχουσαι ἀνάγκην συντήρησεως, ὡς οἰκογενειάρχαι ἔχοντες εἰς βάρος των γυναῖκα, κοράσια, υἱούς, ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ἔστω, αὐτὴν και μόνην, δὲν εἶνε ἄξιοι τοῦ ἐνδιαφερόντος μας, τῆς προνοίας μας, τῆς προστασίας μας, τῆς βοηθείας μας, τοῦ οἴκτου μας, τῆς εὐπλαγχνίας μας; Ἡ ἀγωνία, αἱ βάσανοι, οἱ ἐξευτελισμοί, μὲ τοὺς ὅποιους διέρχονται ζωὴν ἄθλιαν, στενοχωρημένοι εἰς τοὺς οἴκους των, διαπληκτιζόμενοι περὶ ἄρτου και ἐνδύματος ἀναμεταξύ των, καταφρονούμενοι και ὀνειδιζόμενοι ὑπὸ τῆς κοινωνίας, δὲ, εἶνε ἱκανὰ στοιχεῖα, διὰ νὰ μαλάξωσι τὰς ψυχὰς μας, διὰ νὰ συγκινήσωσι τὰς καρδίας μας; Εἶς;

κακοῦργος πεινασμένος, εἰς κοινότητα ἀνθρώπων, στενοχωρημένος εἰς τὴν συντήρησιν τῆς οἰκογενείας του, κινουμένου τὴν φιλανθρωπίαν μας. Καὶ εἰς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὕψιστου, εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐπουρανοῦ Βασιλέως, εἰς λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, τελετουργῶν εἰς τὰς βεπίστεις μας, εὐλογῶν τοὺς γάμους μας, ἐπιτελῶν τὸ μυστήριον τῆς θείας κοινωνίας, φέρων τὴν ἱερωσύνην, τὴν σεμνοτέραν και λαμπροτέραν ἀπὸ στέμμα βασιλικῶν, πρέπει νὰ ἀφήνῃ κλειστὰ τὰ σπλάγχχνα μας, κεντώμενοι, βασανιζόμενοι, πληγωνόμενοι ἀπὸ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας, μὴ δυνάμενοι, ὑπὸ τὴν πίεσίν των, νὰ ἀφοσιωθῶν εἰς πνευματικωτέρας σκέψεις, πάντοτε ἀνώμαλος, ἀπογοητευμένος, πικρὸς, ἀποθούμενος και καταφρονούμενος ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, σχεδὸν ἐχθρὸς τῆς, διότι φρονεῖ ὅτι αὐτὴ τὸν ἐγκαταλείπει, ἐνῶ ἐκείνη πάλιν πιστεύει ὅτι τὴν ἐμεταλλάξεται, ἐμφορτικῶς μέχρις ἀγωνίας διὰ τὴν συντήρησιν τῶν οικείων του ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ἀξιοδόκροντος, ὅταν, περικυκλωμένος ἀπὸ ὄφιμους θυγατέρας, προκαλεῖται νὰ μερμυγήσῃ διὰ τὴν προικὰ των, ἐνῶ αὐτὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ καθημερινόν των, ἀνεκφράστως και ἀπελπιστικῶς δυστυχῆς ἐν τῇ σκέψει, ὅτι, αὐτὸ ἀποθνήσκοντος, και αὐτὸς ὁ ἄρτος θὰ ἐπιληψῇ ἀπὸ τὴν οἰκογενεῖαν του.

Τί θὰ ἐλέγχετε, παρκακῶ, δι' ἀνθρώπων, ὅστις μεταξὺ ὀμίλου πεινῶντων, μεριζομένων ὀλίγον ἄρτον, ἠθελε βῆμι ἀντὶ τροφῆς και ἄλλους πεινασμένους; Τοιοῦτό τι γίνεται, προκειμένου περὶ τῶν δυστυχῶν ἡμῶν ἱερέων. Μόλις ζῶσιν οἱ ὑπάρχοντες, μετὰ στενοχωρίας πλειοπίας, μετὰ ἀνεπαρκείας δεινῆς, και ὄλονεν αὐξάνομεν τὸν ἀριθμὸν των, στέλλοντες νέους ἱερεῖς νὰ ἀρπάσωσιν ἀπὸ τὰ πτωχὰ ψυχὰ των και νὰ γείνωσιν ὅχι συλλειτουργοὶ και συνάδελφοι των, ἀλλ' ἀνταγωνισταὶ των ἀδιάλλακτοι ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς συντήρησεως και τοῦ προσπορισμοῦ τῆς τροφῆς. Εἶνε γνωστὸν ὅτι εἰς τοὺς πολέμους ἐφημερεύετο ὄλατε πρὸ πάντων, εἰς χρόνους βαρβάρους, τοιαῦτα τακτικά. Οἱ συλλαμβάνοντες αἰγμάλωτους, τοὺς ἔστειλλον νὰ ἐγκλεισθῶσι και αὐτοὶ εἰς φρούρια πολιορκουμένων, ὅπως διὰ τῆς πληθώρας τῶν ἐγκλειστων ἐπέληθ' ἡ πείνα, ἡ κακουχία, ἡ ἐξάντλησις, ἡ ἔρις, ἡ ἀπελπισία, και οὕτω διευκολυνθῆ ἡ ἄλωσις ἢ ἡ παράδοσις. Τοιαύτη τακτικὴ, **βάρβαρος**, εἶνε ἡ ἐφαρμοζομένη σήμερον εἰς βάρος τοῦ κατωτέρου ἡμῶν κλήρου, και τότε μόνον θὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ τίτλου τῆς πεπολιτισμένης κοινωνίας και τοῦ πεπολιτισμένου Κράτους, ὅταν, ἐγκαταλείπονται τὸ ἀπεθὸς και ἀπάνθρωπον σύστημα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν βιοπαλαιστικῶν και ἀμαθῶν ἱερέων, παρασκευασμένων ἱερεῖς δυναμένους νὰ ζῶσι μετὰ λιτῆς ἀνέσεως και νὰ ἐπιζῶσιν, ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν των αἱ σύζυγοι και αἱ θυγατέρες των δὲν θὰ ζητήσωσι τὸν ἄρτον των δι' ἐπαιτείας, ἢ ἄλλων ἀνταλλαγματικῶν και **πραχωρήσεων ἀφάτως θλιβερῶν.**

ΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ ΕΠ' ΟΝ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΥΝΙΖΗΤΑΙ

(Συνέχεια τῶν ἐν ἀριθ. 194)

IV. Διαφορὰ τῶν ἀρχῶν τῆς διοικήσεως τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν διαμαρτυρουμένων Ἐκκλησιῶν.

§ 66. Αἱ Ἐκκλησίαι αὗται, ἀπορρίψασαι παντελῶς πᾶσαν παράδοσιν ἐκκλησιαστικὴν και κατ' ἀκολουθίαν τοὺς κανόνας και τὰς διατάξεις τῶν ἀρχαίων οἰκουμηνικῶν και τοπικῶν Συνόδων και στηριχθεῖσαι μόνον ἐπὶ τῶν ἀορίστων ὑποδείξεων και τῶν μόνις ἀρχῆν λαμβανουσῶν διοικητικῶν διατάξεων ἐν ταῖς τῶν Ἀποστόλων συγγραφαῖς και ἐπιστολαῖς, ἀπόλεσαν πᾶσαν βᾶσιν και πᾶν κύρος, ἐκ τῆς Ἐκκλησίας προερχόμενον, και ἠναγκάσθησαν, τέλος, νὰ προσλάβωσι νόμους κοσμικοὺς τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν και κατὰ τούτους νὰ συγχροτήσωσι σύστημα διοικήσεως τῶν ἰδίων Ἐκκλησιῶν. Ἡ νομοθεσία ἀρχ, ἡ διοίκησις και τὸ ἰδιαίτερον τῶν ἐκκλησιῶν τούτων δικαίον δὲν προέρχονται, ἀκριβῶς εἰπεῖν, ἐξ ἀρχῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἀλλ' ἐκ κοσμικῆς αὐτοβουλίας, και διὰ τοῦτο ἀποτελοῦσι καθαρῶς μέρος τοῦ συνταγματικοῦ και διοικητικοῦ τῆς Πολιτείας αὐτῶν δικαίου.

Ὁ κορυφαῖος και εἰλικρινέστατος τῶν θρησκευτικῶν ἀναμορφωτῶν τοῦ 19 αἰῶνος, ὁ ἀγιοστονισ μολαχός, Μαρτίνος (1) ὁ Λούθηρος, ἀνὴρ θερμουργῆς και δέξυχλος, βλέπων καθ' ἐκάστην αὐξανόμενας και εὐρυνόμενας τὰς αὐθαίρετους καινοτομίας και καινοπραγίας τῶν Παπῶν ἐν τε τοῖς δόγμασι και τοῖς τύποις τῆς ἱερωργίας και τῆς κυβερνήσεως τῆς Ἐκκλησίας, μὴ δυνάμενος δ' ἐπι μακρότερον νὰ ἀνέχεται τὴν φθορὰν ταύτην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ (ἔρα κεφ. Δ' § 25 ἐν τέλει), ἦν ἀδύνατος και ἀγνοῖς ἠγάπα συμφῶνως πρὸς τὰς θρησκευτικὰς και τὰς φιλοσοφικὰς αὐτοῦ ἀρχάς, ἧς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βιττεμβέργης μετὰ θερμοῦ ζήλου και ἐνθουσιασμοῦ ἐδίδασκεν, ἐκρίναν ὄρθον νὰ παραδώσῃ εἰς τὰς φλόγας καὶ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης μετὰ τοῦ ἐπιτάσσοντος αὐτῷ ἀπολογηθῆ γράμματος τοῦ Πάπα και τῶν Κώδικα τῶν νόμων τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας (Corpus juris canonici). Οἱ γερμανοὶ νομομαθεῖς δυσηρεστήθησαν διὰ τὸ τάλμημα τοῦτο τοῦ παραδόξου ῥιζοκινδύνου ἀνδρός, ἀλλ' οὐδὲν ἠδύναντο νὰ πράξωσι κατὰ τὸ ἐκχυθέντος και τὴν χάραν ἄπασαν κατὰ μικρὸν κατακλύσαντος χειμαρροῦ τῶν νέων θρησκευτικῶν ἰδεῶν. Ἢ δργῆ και ἡ

(1) Βαθόνους τις χριστικὸς τῶν νεωτέρων εἶπεν· εἰς νεύτης (ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος) και εἰς μονυχῆς (ὁ Μαρτίνος Λούθηρος) ἠλοῖωσαν τὴν Οἰκουμένην.

ὄρη τῶν ἀνδρῶν ὑπῆρξε τελικαίτη, ὥστε παρέτυρε και ἐξεργίωσε μετὰ τῶν ζιζανίων και πᾶσαν βλάστην ἀγαθὴν και οὕτως ἀπεγύμνωσε τὴν Ἐκκλησίαν παντός λειτουργικοῦ και κυβερνητικοῦ τύπου και θεσμοῦ και ἐπέτρψεν αὐτῇ μόνον τὴν ἁγίαν Γραφήν, ἦν ἡ μακροχρόνιος ἱερὰ παράδοσις, τούτεστιν αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, ἀνεγνώρισε και αἱ ἀρχαῖαι Σύνοδοι παρεδέχθησαν και ἐκύρωσαν, μὴ συλλογισθεῖς ὅτι, ἀπορριπτομένου τοῦ κύρους τῆς ἱερᾶς παραδόσεως, ἀπορρίπτεται και τὸ κύρος τῆς ἁγίας Γραφῆς, ἧτις ἔταται και πίπτει σὺν τῇ παραδόσει τῆς Ἐκκλησίας, ἧτις σὺν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῇ (ἔρα κεφ. Ζ' § 42, 43, 44), ἧτις τὰ γνήσια ἱερὰ βιβλία τῆς ἁγίας Γραφῆς ἀπὸ τῶν νόθων, τῶν ἀποκρύφων κληθέντων, διέκρινε και τῇ χριστιανιστῶν παρέδωκεν. Τὰ ὑπὸ τοῦ Λουθήρου πραχθέντα παρεδέχθησαν και οἱ Ἑλβετοὶ θρησκευτικοὶ ματαρρημισταί, ὁ Καλβίνος και ὁ Ζουίγγλιος και πάντας οἱ ἔπειτα ἀρχαῖοι τοῦ πολυκεφάλου καταστάτους προτεσταντισμοῦ.

§ 67. Κατὰ ταῦτα αἱ ἀρχαί, αἱ διέπουσαι τὸ ὄλον δικαίον και τὴν διοίκησιν τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας οὐδὲως και ἐν οὐδενὶ σημείῳ συναντῶνται πρὸς τὰς ἀρχὰς τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων, εἰμὴ μόνον κατ' ἐλάχιστον ἐν τῇ πρώτῃ ἀφορμῇ και ἀφετηρίᾳ αὐτῶν, ἀλλὰ και ἐνταῦθα κατὰ τρόπον αὐθαίρετον και μὴ μεμαρτυρημένον ὑπὸ τῆς μακρᾶς και πολυχρονίου παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως δὲ δυνηθῶμεν νὰ παρασχωμεν σαφεστῆρα τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων, ὑπάγομεν ταύτας ὑπὸ δύο κατηγορίας (ἔρα κεφ. Θ' § 52, σημ. 1) και διακρίνομεν τὴν ἐπισκοπικὴν κληθεῖσαν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀγγλῶν μετὰ τῆς τῶν Σουηθῶν, Νορβηγῶν και ἐν μέρει τῶν Δανῶν και τὴν εὐαγγελικὴν τῶν Γερμανῶν, τῶν λοιπῶν μὴ ἀποτελουσῶν Ἐκκλησίας πολιτειακάς, τούτεστιν Ἐκκλησίας Κράτους τινός.

Ἡ ἐπισκοπικὴ τῶν Ἀγγλῶν Ἐκκλησία μετὰ τῶν πρὸς ταύτην συναχθεῖσιν διετήρησε, καιπερ ἀπορρίψασα και αὕτη τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν, τὸ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης και τοὺς τρεῖς ταύτης βαθμοὺς ὡς διάταξιν ἀπλῶς πολιτειακὴν, στερεῖται ὅμως τῆς ἀποστολικῆς συναφείας και τῆς οὐσιώδους ταύτης και σαφεστάτης μαρτυρίας, ἧτις εὐρηται ἐν τῇ ἱερᾷ παραδόσει τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ἢ ἀδιάλειπτος ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῶν τῆς ἱερωσύνης βαθμῶν κατέστη ἀμφίβολος ἐν τῇ δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τὰς καινοτομίας ταύτης και τὴν ἐξ ἀνάγκης ἐπιγενομένην διχοτόμησιν τῆς Ἐκκλησίας (ἔρα κεφ. Ε' § 31, 32), πολλῶ δὲ μᾶλλον ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ τῶν Ἀγγλῶν Ἐκκλησίᾳ ἢ διαδοχῇ αὕτη διεκόπη και ἐντελῶς ἐξέλιπεν ἔνεκα τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἱερᾶς παραδόσεως και κατ' ἀκολουθίαν ἔνεκα τῆς ἄρσεως τοῦ κυριωτάτου στηρίγματος, ἔφ' οὗ τὸ κύρος και ἡ ἀθεντία τῆς ἁγίας Γραφῆς ἐδράζεται και ἡ μαρτυρία τῆς ἀδιαπαύστου ἀπὸ τῶν Ἀποστόλων ἀρξαμένης συνεχείας τῆς ἱερωσύνης στηρίζεται και βεβαιούται. Οὐδὲν ἕττον δύναται ἡ Ἐκκλησία αὕτη

διά τῆς τηρήσεως τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θεσμοῦ νὰ ἰδρῶσι, ὡς ἰδρῶσι, σύστημα διοικήσεως, κερτημένον πῶς χροιάν τινα ἱερὰν καὶ ἐκκλησιαστικὴν (1).

§ 68. Οἱ δὲ λοιποὶ Διαμαρτυρήμενοι, οἱ κληθέντες εὐαγγελικοὶ χριστιανοὶ ἐν Γερμανίᾳ (2), στηριζόμενοι ἐπὶ τινῶν χωρίων τῆς ἀγίας Γραφῆς, ἐν αἷς λόγος ῥηίνεται περὶ τοῦ γενικοῦ ἢ κοινοῦ ἱερατείου τῶν πιστῶν (ὅρα κεφ. Θ' § 53) (3), ἀρνοῦνται τὴν ὑπαρξίν κλήρου κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς καὶ ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καὶ στεροῦνται οὕτως ἀληθοῦς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἀνδρῶν πρὸς τέλεσιν τῶν μυστηρίων, πρὸς διδασκαλίαν τοῦ θεοῦ λόγου καὶ πρὸς διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκτελοῦσι δὲ τὰ ἔργα ταῦτα ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις αὐτῶν ἄνδρες μεταξὺ τῶν μελῶν ἐξέχοντες μὲν ἐπὶ θεολογικῇ καὶ τῇ ἄλλῃ μαθήσει, ἀλλ' ἀχειροτόνητοι κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ γνήσιαν ἐκκλησιαστικὴν τῆς λέξεως ἔννοιαν. Οἱ Διαμαρτυρήμενοι οὗτοι, ἀπορρίπτοντες τὸ τοῦ ἐπισκόπου ἀξίωμα καὶ μὴ ἔχοντες οὐτὸ κέντρον τῆς αὐτοδιοικήσεως, ὡς ἡ ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ αἱ ῥηθείαι δύο ἑταίρι ταῦτο κέρτηνται, ἄγονται καὶ φέρονται ἀμφοτέρωθεν καὶ ταλαντεύμενοι ὡς πλοῖα ἀνεπηδάλων ἐν τῷ ὠκεανῷ. Ἐκ τούτου δὲ κυρίως προήλθον καὶ τὰ πλεῖστα δογμαματικά ἀποτμήματα καὶ αἱ ποικίλαι διοικητικαὶ διαιρέσεις παρ' αὐτοῖς. Διακρίνονται δὲ ἐν ταῖς διαμαρτυρημέναις ταύταις Ἐκκλησίαις ἐν γένει τρία συστήματα διοικήσεως, ἄτινα διαδοχικῶς ἐν αὐταῖς πῶν τῷ χρόνῳ ἀνεκτύχθησαν, τὸ ἐπισκοπικὸν κληθὲν (Episcopalsystem), τὸ τοπικὸν (Territorialsystem) καὶ τὸ κοινοτικὸν ἢ συνεταιρικὸν σύστημα Collegialsystem).

(ἀκολουθεῖ) **Δημήτριος Ζωμπολίδης**

(1) Robert Phillimore, The Ecclesiastical Law of the Church of England, London 1819.

(2) Ἡ λειτουργικὴ καὶ διοικητικὴ αὕτη ἔνωσις τῶν Λουθηρανῶν καὶ Καλβινιστῶν, τῶν κληθέντων εὐαγγελικῶν, ἐγένετο κατὰ τὸ πρῶτον ἡμῶς τοῦ παρελθόντος (16^{ου}) αἰῶνος τῆς εὐγενεῖς καὶ φιλοφρόνησιν πονεργασίᾳ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Ρουλιέλου τοῦ Δ' καὶ τοῦ μεγαλοφροῦς θεολόγου καὶ φιλοσόφου Φρειδερίκου Schliefermacher, τοῦ ἐξόγου υσταφραστοῦ τοῦ Πλάτωνος. ὅστις μετὰ τοῦ Νεάνδρου, ἱστορικοῦ θεολόγου, ἐνέφερε νῆαν ἑδῶν ἐρεῶνης ἐν τῇ θεολογικῇ ἐπιστήμῃ, ὡς ὁ An-riphz καὶ ὁ Pnchta, ἐν τῇ νομικῇ, ὁ Wolf, ὁ Bolkh καὶ ὁ Luchmann, ἐν τῇ κλασικῇ φιλολογίᾳ. Ἡ νῦν πρωτεύουσα τῆς Γερμανίας ἐν ταῖς χρόναις τοῦ εἰρημένου βασιλείου ὑπῆρξεν ἡ ἐστία τῆς βαθυτάτης ἐρεῦνης τῶν ἱστορικῶν κληθῆσιων ἐπιστημῶν, ὡς ὀλίγω πρότερον ἡ Βαϊμάρη, τῆς γερμανικῆς φιλολογίας διὰ τοῦ Gölhe, Schiller, Wieland, Herder καὶ τῆς προλήμῃ συνδουρῆ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ μεγάλου τούτου δουκάτου, Καρόλου Αὐγούστου.

(3) Ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ταύτῃ ἑνώσει τῶν ὁπαδῶν τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Καλβίνου, ἦτοι τῇ εὐαγγελικῇ ὁμοκαθείσῃ Ἐκκλησίᾳ, δὲν ἐτάχθησαν οἱ καθαρὸι διαμειναντες Λουθηρανὸι χριστιανὸι πλείων τινῶν τῆς Γερμανίας (Ἀμβούργου, Λυβέκης καὶ Βρέμης) καὶ οἱ τῶν Σκανδιναβικῶν Κρατῶν χριστιανὸι (Δανοὶ, Σουηδοὶ καὶ Νορ-βηγοὶ), ὡς καὶ οἱ καθαρὸι Καλβινισταὶ, οἵτινες ἐν τισὶ τῆς Ἐλβετικής πολιτείας καὶ ἐν Γαλλίᾳ διατήρηθησαν. Οἱ δὲ ἐν Σικαγῆ καὶ Ἀμερικῇ πρεσβυτεριανὸι (μετερροθιμισμένοι Καλβινισταὶ), οἱ μεθο-δισταὶ, οἱ βρεττανισταὶ, οἱ κοῦβερτοι καὶ πλείοται ἄλλοι χριστιανικαὶ διακρίσεις ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέρα καὶ οὐχὶ πολιτικὰ σωματεία.

(3) Α' Πέτρου 6' 9, Πρὸς Ἑφῆσ. α' 14. 8. Πρὸς Κολοσσ. α' 12.

Ἡ ΠΡΟΣ ΑΛΛΗΛΟΥΣ ΑΓΑΠΗ

Α'.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε μόνον ἐν νοητικόν, ἀλλὰ καὶ ἐν αἰσθητικόν· ἂν σέπτηται, διανοηται, φαντάζεται, πλάττη τόσα ὄνειρα, καὶ ἔχη τόσα ἰδανικά, καὶ ἔπινοῦ τόσα σχέδια, ἀλλὰ καὶ αἰσθάνεται, θέλει, ἐπιθυμεῖ, χαίρει καὶ συγγαίρει, πάσχει καὶ συμπάσχει, ἀγαπᾷ καὶ μισεῖ. Ἐκ τῶν λοιπῶν ζῳῶν ὁ ἄνθρωπος διακρίνεται ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λογικὸν ὄν, ἡ ὑπέροχος διανοητικὴ δύναμις, δι' ἣς τοσαῦτα ἔργα ποικίλα καὶ θαυμασία ἐπιτελοῦνται.

Τοῦ Ὁμήρου τὰ ἀθάνατα ἔπη, τοῦ Πινδάρου αἱ θαυμάσιαι ὕμνοι, τοῦ Πλάτωνος αἱ ὑπερνεφεῖς θεωρίαι, τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ ἐξιδανικευμένα καὶ βαθεῖα φιλοσοφήματα, τοῦ Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, Αἰσχύλου, Βιργιλίου, Σαι-σπέρου τὰ περίπυρα ἔργα, τοῦ Χρυσόστομου τὰ ἀπαράμιλλα λογοτεχνικὰ ἀριστοτεχνήματα, τοῦ Ἀθανασίου καὶ Γρηγορίου τὰ βιβλικά καὶ βαθύνοα συγγράμματα, ταῦτα πάντα εἰς τί ὄφελονται ἄλλο, εἰ μὴ εἰς τὴν ἐν ἡμῖν ὑπάρχουσαν διανοητικὴν δύναμιν;

Θαυμάσια ἀληθῶς καὶ ἐκπληκτικὰ εἶνε τὰ γεννίματα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος κατέχει ἀναντιρρήτως τὴν ἀνωτάτην καὶ ὑψίστην βαθμίδα τῶν ὄντων καὶ δικαίως λέγεται καὶ εἶνε ἡ κορωνὴ συμπασης τῆς κτίσεως.

Ἄλλ' ὅ,τι κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ὑπέροχον καὶ καταδεικνύει τὴν ἀδυσσώδη διαφορὰν καὶ τὸ ἰλιγγιώδες χάος μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὄντων, ὅ,τι τὸν ἀνωφάνει εἰς βῆσιν οὐράνια καὶ δυσθεώρητα καὶ τὸν ἐκθειάζει, εἶνε τὸ γλυκὺ καὶ θεῖον αἶσθημα τῆς ἀγάπης.

Μαρρώσατέ τινα ὅσον θέλετε, πλουτίσατέ τον μὲ ὄλας τὰς ἐπιστημονικὰς γνῶσεις, πληρώσατέ τον τὸν ἐγκέφαλον μὲ ὄλα τὰ ποικίλα καὶ ποικιλόνομα φιλοσοφικά συστήματα καὶ ὄλας τὰς ὑψηλὰς θεωρίας. Ἄν ἐκ τῆς καρδίας του λείπῃ ἡ ἀγάπη, πάγοι δὲ τὴν καλῶστων, καὶ μίσση καὶ ἐχθραὶ τὴν πληροῦσιν, ἔρχετο τότε μίαν τίγριν πολλῶ ὀνηρωδεστέραν καὶ κινδυνωδεστέραν τῆς ἀλόγου τίγριος, μίαν ὄνιναν λυσταλέαν καὶ αἰμοδιψῆ, ἕνα Νέριων, ἕνα Κκαλλιγίαν.

Ἄνθρωπος μορφωμένος καὶ πολυμαθῆς, ἔχων ἀγάπην ἐντός του, εἶνε τὸ εὐγενέστερον καὶ θεϊότερον λογικὸν πλάσμα, εἶνε ἀληθὴς εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, εἶνε μίαν δύναμις ἀκαταγώνιστος ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ὀφελίμου. Ἄλλ' ὅταν ἀπὸ τῆς καρδίας του ἐλλείπῃ ἡ ἀγάπη, εἶνε ἐν μορφωμένον κτήνος, ἐν λογικευμένον ὄνηριον.

Ἄν ὑπάρχωσι παρ' ἡμῖν σήμερον ἐπιστήμονες περιφρανεῖ; καὶ σπουδατοῖ, ἐρίζοντες καὶ ἀλληλομισοῦμενοι, καὶ διὰ παντὸς τρόπου φροντίζοντες καὶ ἀγωνιζόμενοι πῶς νὰ βλάψῃ καὶ νὰ ἐξοντώσῃ, εἰ δυνατόν, ὁ εἰς τὸν ἄλλον, εἰ τί ἄλλο ὄφελεται τοῦτο ἢ εἰς τὴν παντελῆ ἑλλείψιν τῆς ἀγάπης;

Ἄν λόγοιμι διαπρεπεῖς καὶ καθήγηται διακρινόμενοι ἐπὶ εὐρημαθείαι, παρκαυνοῦντες τὴν ὀβίαν τον καὶ ἐκτρέπόμενοι τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς των, μεταδίδωσιν ἰδέας ἄθους καὶ βίσιτικὰς εἰς ψυχὰς ἀγνάς, ἀθῶας καὶ εὐπλάστους, δηλητηριάζοντες αὐτὰς καὶ διαφθείροντες, τὸν δὲ νοῦν στρεβλοῦντες καὶ ἐκτυφλώνοντες, πόθεν ἄλλοθεν τοῦτο προέρχεται, ἂν ὄχι ἐκ τῆς ἐντελοῦς ἀπουσίας τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης;

Διότι ἂν ἐβέρμαινε τὰ τῆθῃ των τὸ θεῖον τοῦτο πῦρ, ἢ ἀπέφρουγον νὰ παρκαυρῶσιν εἰς τὸν βλεθρον τόσας ἀδελφῶν ψυχὰς, τούναντιον δὲ πάσῃ δυνάμει ἢ εἰργάζοντο πρὸς διάδοσιν καὶ ἐπικράτησιν τῶν σιτηρίων χριστιανικῶν ἀρχῶν, ζῶν παράδειγμα ἑαυτοῦς παρέχοντες.

Μυριάκις προτιμότερα εἶνε ἡ ἀμάθεια, ἀλλὰ συνοδουμένη ἀπὸ ἀγνὰ αἰσθήματα θερμῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, ἢ ἡ εὐρεία παιδείσεως εἰς ἄνθρωπον, ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ ὁποίου ἔχει ἐξαλεισθῆ πᾶν ἔχθος ἀγάπης, καίε δὲ, φθεῖραι καὶ μαραινῆ αὐτὴν τὸ πῦρ τοῦ μίτους καὶ τῆς ἐχθρας.

Ἄμαθῆς, ἀλλ' ἀγαπῶν, εἶνε ἐπίγειος ἀγγελος, ἐλπὶς καὶ παρηγορία τῶν πενομένων καὶ τῶν θλιβομένων, ζωῆ, ἄρτος, ἐλθῦμα, στέγη τῶν ἐνδεῶν.

Πολυμαθῆς, ἀλλὰ σκληροκάρδιος καὶ ἀπάνθρωπος, εἶνε δαίμων ἀπαίσιος, λύμη καὶ καταστροφή τῶν ὄμοίων του, τῆς κοινωνίας φοβερός ἐχθρός, ὄνηριον ἄνηριον, τέρας ἀνθρωπομόρφον.

Χ

Δὲν ὑπάρχει εὐγενέστερον, θεϊότερον, γλυκύτερον, θελκτικώτερον, περιπαθέστερον, μαγικώτερον αἰσθημα ἀπὸ τὸ αἰσθημα τῆς ἀγάπης. Καὶ τίς δὲν χαίρει καὶ δὲν καταθέλεται καὶ δὲν συγνιενται, βλέπων ὅτι ἀγαπᾷται παρὰ τοῦ ὄμοίου του; Τίνας τῆς καρδίας του αἱ χορδαὶ δὲν πληττῶνται ἐναρμονίως καὶ δὲν δονοῦνται ἡδονικῶς εἰς τὸ ἀκουσμα μόνον τῆς λέξεως αἰγάπη;

Παρατηρήσατε τὴν φιλοστοργίαν μητέρα· μετὰ πόσου φίλτρου, στοργῆς καὶ περιπαθείας περιπτύσσεται τὸ τέκνον της! Καὶ ὅταν αὐτὸ κλαίῃ καὶ ταρασσῇ αὐτὴν, χωρὶς οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν νὰ τὴν ἀφίρῃ ἡσυχον, ἀλλὰ μάλις κατακλίνεται διὰ νὰ ἀνακαυθῆ, ἐγείρεται, καὶ παρέρχονται ὄραι ἀγρυπνίας καὶ ἀγωνίας, καὶ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ἵνα τὸ ἀποκοιμίσῃ, ὅτὲ μὲν φέρουσα αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκαλίας της, ὅτὲ δὲ ἀποθέτουσα ἐπὶ τοῦ λίκνου, ἀλλ' αὐτὸ, ἀνήσυχον καὶ ἐπίμονον, ἀναστατᾷνε μὲ τὰς φωνὰς του τὸν οἶκον—τί εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θίδει εἰς αὐτὴν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν, καὶ γλυκαίνει τοὺς μύθους της, καὶ μηδενίζει τοὺς ἰδρώτας της καὶ τὸν διαρκῆ κάματον, καὶ τοσοῦτον μέλιστα συμπαθῶς πρὸς αὐτὸ τὴν διαβέτει καὶ μυστηριώδῶς τὴν ἔλκει, ὅστε νὰ ἀποβῆτῃ εἰς τὰς τρυφερὰς παρεῖδας του διαρκῆ φιλήματα, περιπαθῆ καὶ πλήρῃ στοργῆς καὶ φίλτρου;

Ἡ ἀγάπη.

Ἴδετε τὸν νεανίαν, τοῦ ὁποίου τὰ στήθη ἀνέφλεξεν ἀγῶς καὶ διάπυρος ἔρωσ. Οὐδὲν τὸν εὐχαριστεῖ, οὐδὲν

τὸν θέλγει, οὐδὲν ἰσχύει νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχῆ παρὰ μόνον ἡ διὰ τοῦ βίου ἔνωσις του μετὰ τῆς λατρευτῆς τῆς καρδίας του· διὰ τοῦτο δὲ εἰς μύρους κόπους καθυποβάλλεται, ἀγρυπνίας, στερήσεως, καὶ πάντα κίνδυνον ὑφίσταται εὐχαρίστως καὶ προθύμως, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν ζῳὴν του εἶνε ἔτοιμος χάριν ἐκείνης νὰ θυσιάσῃ.

Ἐπιπέτε μοι· τί ἄλλο τὸν κινεῖ εἰς πάντα ταῦτα ἢ ἡ ἀγάπη;

Χ

Ἄγάπη! Ὅποσα κἀλλη, ὅποσα θέλγητρα, ὅποσους ὄνηταυροὺς ἐγκλείει ἡ θεοσεπία αὕτη λέξις! Ὅταν αὐτὴν ἔχη τις ἐν τῇ καρδίᾳ του, εἶνε δὲ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων, σικρῆ ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσεως, τὰ πάντα φαιδρὰ φαίνονται εἰς αὐτὸν καὶ εὐθῦμα, πάντα μύθον, πᾶσαν στέρησιν, πάντα κίνδυνον καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον περιφρονεῖ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπωμένου, πᾶσι δὲ κτέψις ἐχληρὰ καὶ βασιανιστικῆ, καὶ πᾶν αἰσθημα λυπηρὸν φυγαδεύεται ἐκ τῆς καρδίας του, ἥτις ἀνακουρῆ ἄσμα θεοσεπίου, τὸ ἄσμα τῆς ἀγάπης, καὶ μέλλει μολπῶν θεῖαν καὶ οὐράνιον, τὴν μολπὴν τῆς ἀγάπης.

Θελεῖ τις νὰ χαίρῃ; θέλει νὰ εὐτυχῆ. Ἄς ἀγαπᾷ. Ὁ Θεὸς τί ἄλλο εἶνε ἢ ἀγάπη; Ἄγάπη, ὅτε ἐδημιούργει τὸν κόσμον, ἀγάπη καὶ μετὰ τὴν δημιουργίαν του, ἀγάπη διαρκῆ καὶ αἰώνιος, ἀνάφρατος καὶ ἀπειρος. Διὰ τοῦτο δὲ εἶνε ἡ πηγὴ τῆς χαρᾷς καὶ μακαριότητος, τὸ κέντρον παντὸς ἀγαθοῦ ἀφάρτου καὶ αἰώνιου.

Ποῖα θὰ ἦτο ἡ ζωὴ τῆς μητρὸς ἀνευ τῆς ἀγάπης; Πῶς θὰ διήρχετο τὰς ἡμέρας της καὶ τὰς ὄρας της εὐχαρίστος, ἂν δὲν ἐπιρπόλει τὰ μητρικὰ της στήθη ἡ φλόξ διαπύρου ἀγάπης;

Ἄναλογίσθητε τὰς καθημερινὰς στενοχωρίας καὶ τοὺς συνεχεῖς μύθους, εἰς οὗς αὕτη ὑποβάλλεται. Ἄρ' ἢ ἐγεννήθη τὸ τέκνον της δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ περιποιῆται αὐτὸ παντοιοτρόπως καὶ μετ' ἀπαρμιλλῶν στοργῆς νὰ τὸ περιβάλλῃ· εἰς τὴν ἀσθενείαν του παρὰ τὸ πλευρὸν του κἀθῆται, νύκτας δλοκλήρους διέρχεται ἀγρυπνος παρὰ τὸ προσεφθλαῖόν του, προσέχουσα αὐτὸ καὶ ἐπιτηροῦσα. Ποσάκις, ἐνθὸς κατόπι καμῆτου τῆς ἡμέρας εἶνε βυθισμένη εἰς γλυκώτατον ὄπνον, αἰφνης σὶ ἀγριαὶ φωναὶ τοῦ μικροῦ της τὴν ἀφυπνίζουν καὶ τὴν ταρασσουσι! Ποσάκις, ἐνθὸς ἐν τῇ τραπέζῃ μετὰ τοῦ συζύγου της καὶ τῶν λοιπῶν τέκνων τρώγει, ἀφίρει τὸ φραγτόν της καὶ περιφοβος σπεύδει πρὸς τὸ κλαῖον καὶ ἀσθενοῦν τέκνον της! Ποσάκις τρέμει καὶ μένει λιπόθυμος, βλέπουσα τὸ μικρὸν της πῖπτον χαμᾶ καὶ τραυματιζόμενον καὶ ὀδυνηρὰς κραυγὰς ἐκβάλλον!

Πῶς λοιπὸν πάντα ταῦτα ἤθελεν ὑπομένει μετὰ θαύμαστικῆς καρτερίας καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀλλὰ καὶ μετὰ χαρᾷς ἐτι καὶ ἀγαλλιάσεως ἐνδομύχου, ἂν τὰ στήθη της δὲν ἐφλεγεν ἡ διάπυρος καὶ θαυμασία μητρικὴ ἀγάπη;

Ὡ θεῖα ἀγάπη! Ἄν ἡ ζωὴ αὕτη ἦνε στάδιον θλιψέως καὶ ὀδύνης, ἀλλὰ σὺ μετριάζεις κατὰ πολὺ πᾶσαν θλίψιν καὶ περιστέλλεις πᾶν αἰσθημα ὀδύνης καὶ πόνου, ὅταν ἐξ δλοκλήρου κατέγῃς τὰς καρδίας μας καὶ καθ' ὄλον μας τὸν βίον ἡσαι διαρκῆς φίλη μας καὶ σύντροφος!

ἌΘανάσιος Α. Πάλλης

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

(Έκ του Γαλλικού)
κατά μετάφρασιν του Σ. Έπισκόπου Κεφαλληνίας
Κ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΠΟΛΥΓΩΡΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου φύλλου)

Η κοινωνία προστατεύει και υποστηρίζει το άτομον
ποσούτω μόνον, εσφ δικαιούται να υπερασπίζη εαυτήν.
Το δικαίωμα τούτο τή ανήκει κατὰ τρόπον τούτω μάλλον
ανάμφισβήτητον εσφ, εκτός του κώλου αυτής. το άτο-

δημοσία τις απειλή, εις κίνδυνος διά την ελευθερίαν των
άλλων, και εξ αιτίας τούτου ή κοινωνία ουδένα λόγον
έχει να σεβασθή αυτήν. Απ' έναντίας, το καθήκον αυτής
τῆ επιβάλλει να λάβη έναντίον αυτής μέτρα, άτινα τή

Το δικαίωμα της νομίμου άμύνης, εξασκούμενον υπό
της κοινωνίας τοιαύτη ή κοινή βάσις, ή μόνη δικαία
βάσις πάντων των ποινικών νόμων. Η κοινωνία δεν όφεί-

Έντεθεν προκύπτει, ότι ο ποινικός νόμος δεν έχει τι
το άμετακίνητον, άλλ' ότι μεταβάλλεται κατ' ανάγκην
και τροποποιείται μετά της προόδου του πολιτικού, ότι

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ 'ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Έκ του γαλλικού

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κατά μετάφρασιν
ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια των εν άρθ. 104)

Φεβρουάριος 18

Η αδελφή μου Έφριέττα προσπαθεί διά των περι-
ποιήσεων της γλυκείας γλώσσας της να με παρηγορήση

διά την άπουσίαν των δύο υιών μου γνωρίζει ποίαν χορ-
δήν πρέπει να έγγιση, ποίαν λέξιν να μεταχειρισθή, εσως
ζήση της παρηγορίας το βάλαμον εις την πονεμένην καρ-
δίαν μου, και όμως άγνωστί εκείνη τί είναι αι ιδικαι μου
Ολίβεις' τὰ τέκνα της δεν άπεμακρύνθησαν άκόμη από

Ο σύζυγός μου, προκειμένου περί των παιδιαιωδών του
'Αδδλφου αίσθημάτων, γελών μάς άνέγνωσε τους εξής
χαριέντας του Χειρέρου στίχους :

Όμορφή μου Παννουχίδα, σὺ νὰ μ' αγαπάς πολύ
Έγγραμ την ίδια στέγη και την ίδια κατωκία.
Είμαι ύψηλός, ώραιός, με την αίγά μας Σουλία

Με του καρδιού μιά φλόδα εκάμα ζεστή φωλείτσα
Γιὰ να σκάθορο πού έχει χρυσοπράσινη στολή
Κύτταξέ των ποί; κομμάται στή μαλλίνα του στραμνίτσι!

Μιά εύρύχωρη κορχύλη, πού αστράφτει σὺν χρυσῇ,
Κάτω στοῦ γυάλου τήν άκρη βρήκα σήμεραν άκόμα,
Θά στήν φέρωμε σὺ σπῆτι, θά της βάλωμε και χόμα,

Άλλά τώρα έλα πάμε σὸ μικρὸ τὸ ποταμάκι,
Γιὰ νὰ ἰδοῦμε πὸς κυλάει τ' άσημένια του νερά,
Γιὰ νὰ ρίψωμε λιθάρι κα χορτάσμου' άράκι

Και νὰ παίξωμε στὰ χόρτα τ' άθηρά, τὰ θροσερά.
Και κατόπιν ένα άλλο παιγνιδάκι θά σοῦ πῶ
Παῦ πιστεύω νὰ σ' άρέση' άλλο; γιὰ σὲ θά κάνω

Τὸ μεγάλο μου τὸ σῦλλο, και θά σὲ καθήσω άπάνω
Και σὸ σπῆτι θά σὲ πάγω· βλέπεις πόσο σ' αγαπῶ!

Και ἐνῶ ἐγελοῦσαμεν εἰλοι και ἐθαυμάζομεν τὸ
θελγητρον και τὸ άπταιδόν Άλας των στίχων αυτών, ή
Έφριέττα, ή σόφρων και άνήσυχος μήτηρ, μοί ελεγεν :

Πτωχή μήτηρ! Θ' άναχωρήσῃ ὁ 'Αδδλφος, και τότε,
άλλα τότε μόνον θά έννοήσης τί εστιν υἱοῦ άποχωρισμό;
τότε μόνον θά γνωρίσης της μητρός την άγωνίαν.

Μάρτιος 18

Η πόλις μας εἶνε κατάπληκτος φοβερά ασθένεια, ή
χολέρα, έλθοῦσα εκ του βάθους της 'Ασίας, ένέσκηψε περίξ
ήμων και καθ' εκάστην ὁ αριθμός των θυμάτων της αύξά-
νει. Ο 'Ροβέρτος και ο Λεόντιος επανήλθον εις τον οίκον,
διότι ή επιδημία λυμάνεται του Λεοντίου το λυκειον.

Μάρτιος 18

Ο Λέων ήλθε να μάς ἰδῇ σήμεραν· έφαινετο δὲ κατα-
βεβλημένος εκ της κοπώσεως και των μελαινων σκέψεων
του. Έκάλησε πλησιον της εστίας και δεν άπεκρινετο εις
τάς περι της επιδημίας και των συμβάντων της ημέρας

σας τὴν προσέβαλεν... τὴν εἶδον ρεῦ! ἐκείνην κατὰ τὴν ἀγωνίαν τοῦ φρικτοῦ θανάτου της καὶ δὲν ἠδυνήθηεν νὰ τὴν σώσω!

Αἱ ἀναμνήσεις τῆς νεότητος καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἠλπίζον νὰ καλέσω τὴν Μαργαρίταν ἀδελφὴν μου, διεγέρθησαν ἐν ἐμοὶ καὶ δὲν ἐσκεπτόμην πλέον ἢ τὴν χάριν αὐτῆς, τὰ προτερήματά της, τὰ δυστυχήματα, ἅπερ ἐν στιγμῇ θλίψεως μοι εἶχεν ἐμπιστευθῆ, τὴν ἀφοσίωσιν, ἣν πρὸς τὸν σύζυγόν της ἐδειξε, καὶ καὶ τὸν φρικτὸν καὶ πρόωρον θάνατόν της. "Ἐκλαίον ἐν αἰγῇ ὁ Λέων ἠγέρθη; «Ποῦ πηγαίνεις; — Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. — Ἀδελφέ μου, ἀνέκραξα, παρὰ πολὺ ἐλθέσεις τὴν ζωὴν σου! — Εἶνε χρέος μου, ἀπεκρίθη ἡσύχως, εἶνε τὸ πρῶτον τοῦ ἐπαγγέλματός μου καθῆκον, καὶ κἀλλίον παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ τὸ ἐκπληρώσω ἐγώ, διότι εἶμαι ἐλεύθερος πάσης οἰκογενειακῆς ὑποχρέωσης· τὸ νὰ ἦμαι δὲ ἐλεύθερος κατὰ τὰς φοβερὰς ταύτας ἡμέρας νὰ ἀφοσιωθῶ εἰς τὸ καθῆκόν μου, εἶνε ἡ μόνη εὐτυχία, ἣτις μοῦ μέ.ει. "Ἦδη χαῖρε, ἀγαπητὴ Ἰσαβέλλα!"

Τὸν ἐνηγκαλίσθηεν τρυφερῶς καὶ τὸν ἀφιέρουσα εἰς τὸν Κύριον εἶπε νὰ τὸν διαφυλάττῃ ὑπὸ τὴν σκέπην Του.

Μάϊος 18. . .

Ἡ ἐπιδημία παρήλθε, καὶ ὁ Λέων δὲν προσεδλήθη· ἐξῆλθεν ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης δοκιμασίας σοβαρώτερος παρ' ἄλλοτε καὶ, ἀν δὲν ἀπατώμαι, πλειότερον πεπεισμένος περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ καὶ πλειότερον ἐνθουσιασμένος διὰ τὴν ἁγίαν θρησκείαν μας. "Ἦτο πάντοτε εὐσεβὴς καὶ καλὸς χριστιανός, δίδων οὕτω δίκαιον εἰς τὸ ἀρχαῖον λόγιον: Ἡ γὰρ ἡμιμάθει ἀπομικρύνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡ δὲ πολυμάθεια τὸν ἐπιναφῆρει εἰς Αὐτόν· ἀλλὰ σήμερον ἡ πίστις του φαίνεται παγιωτέρα καὶ πλέον αἰσθητή. Κάνει πολλὰ εὐεργετήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἐσχάτως ἠγόρασε διὰ χρημάτων ἰδικῶν του μικρὰν οἰκίαν, ἣτις ἀνήκεν εἰς τοὺς γονεῖς τῆς Μαργαρίτας, καὶ ἐν τῇ ἰσοίᾳ διήλθεν ἐκεῖνη τὴν παιδικὴν τῆς ἡλικίαν καὶ τὴν μετέβαλεν εἰς μικρὸν νοσοκομεῖον διὰ τοῦ ἀναρρωνύοντάς ἐκ τῆς χολέρας. (Ἀκολουθεῖ).

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἀνηγγέθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Α. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ ἐθνωφελεστάτη ἀπόφασις ἐλήφθη κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν Αὐτοῦ συνεδρίασιν τῶν δύο διοικητικῶν Σωμάτων τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτως, ἀπεφασίσθη ὅπως ἰδρυθῆ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, εἰς τὸ ὅποιον νὰ περισυλλεγῶσι καὶ σωθῶσιν ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τὰ τῆδε κἀκεῖσε διασπαρμένα κειμήλια τῶν ἀρχαίων τῆς Ἐκκλησίας χρόνων. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπεκρότησε σὺμπας ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνισμὸς, ἀναμένονται δὲ μέγιστα δωρεαὶ ὑπὲρ τοῦ συσταθσομένου Μουσείου.

— Αἱ ἐπισκευαὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχείων

δλονέν προχωροῦσιν. Ἡ Α. Θ. Π. δ Πατριάρχης Ἰωακείμ συντόμως ἐπαγγυρεῖ ἐπὶ τῶν συντελουμένων μεταρρυθμίσεων. Τὸ διὰ τὰς ἐπισκευὰς δὲ ἀπαιτηθῆσομενον ποσὸν θέλει καταβληθῆ ἐκ τοῦ προαιρετικοῦ ἐράνου τῶν εὐσεβῶν κατοίκων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πρὸς τοὺς ὁποίους δι' ἐπὶ τούτῳ βιβλίου ἔάποταθήσεται ὁ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. λίαν καταλλήλως ὀρισθεὶς πατριαρχικὸς ὑπάλληλος κ. Ν. Α. Νικολαΐδης.

— Κατὰ τὴν ἐν Ῥέιμς διαμονὴν τοῦ Ἰσάρου ἐπεδείχθη εἰς τὴν Α. Μ. καὶ ἐν ἀρχαίῳ σλαυκῶν Ἐδαγγέλιον γεγραμμένον ἐπὶ περσικῆς ἐν μέρει κατὰ τὴν Κυριλικὴν καὶ ἐν μέρει κατὰ τὴν Γλαχολιτικὴν γραφὴν. Τὸ Ἐδαγγέλιον τοῦτο προσέρχεται ἐκ τῆς ἐν Πράγῃ μονῆς τοῦ Ἐμάνς, ἰδρυθεῖσης τῷ 1374, ἠγοράσθη δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ δουκὸς Καρόλου τῆς Λοθαριγγίας.

— Ἀπεβίωσε τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα διαπρεπὴς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας Ἱεράρχης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πρεβέζης Κοσμάς, πάσχων ἐκ κυνάγχης τοῦ στήθους.

— Ἀπῆλθον ἤδη εἰς τὰς ἕδρας των ἅπαντες οἱ νέοι Ἀρχιερεῖς μας. Εἶθε ὁ Κύριος νὰ κατευθῆναι τὰ διαβήματά των ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τοῦ ἔθνους.

— Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον ἐπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐν Τουρνῷ Φυσιολογικοῦ Συνεδρίου, εἰς τὸ ὅποιον ἔλαβον μέρος 300 φυσιολόγοι. Ἐξ Ἑλλάδος παρευρέθησαν ὁ καθηγητὴς κ. Π. Νικολαΐδης, ὁ ὁποῖος ἐπέδειξε δύο κύνας χωρὶς πνευμονογαστρικὰ νεύρα, καὶ ὁ ἐπιμελητὴς κ. Δοντάς, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλυψε περὶ τῆς ἐλαστικότητος τῶν μυῶν μετὰ καὶ ἄνευ νεύρων. Ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Νικολαΐδου ἐθεωρήθη ὡς ἡ σπουδαιότερα πασῶν τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ.

— Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος Ἰωσήφ ἔδωκε διαταγὴν νὰ διακοπῶσι τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια ἔνεκα τῆς ἐπικρατησάσης κακοκαιρίας. Θύελλα ἰσχυρὰ διέρρηξε τὸν κάλων ἀεροστάτου, τὸ ὅποιον παρεσφύθη εἰς ἀπόστασιν 15 μιλίων. Εὐτυχῶς οἱ ἀεροπόροι οὐδὲν ἔπαθον.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐκ τῶν κ. κ. ἀνταποκριτῶν μας λαθόντες ἀγγελίας τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Φ. Παπαδοπούλου ἐκδοθησομένης «Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας» Νικηφόρου Καλογερά, νὰ μᾶς ἐπιστρέψωσι ταύτας, διότι τὸ σύγγραμμα πρὸ πολλοῦ ἐτέθη ὑπὸ τὰ πειστήρια καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ γινώσκῃ ὁ ἐκδότης τὰ ὀνόματα τῶν κ. κ. συνδρομητῶν του, διὰ νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ συγγράμματος.

Πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἀναπλάσεως».

Παρακαλοῦνται ἅσοι ἐκ τῶν κ. κ. συνδρομητῶν μας ἀλλάσσουν τύπον διαμονῆς, νὰ μᾶς δηλώσωσι ἐκτὸς τῆς νέας διαμονῆς των καὶ τὴν προτέραν πρὸς γινώσιν τῆς Διεκπεραιώσεως, διὰ νὰ μὴ στέλλονται διπλὰ φύλλα.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΙΣΤ. Ζ. ΑΓΑΛΗΜΑ